

Sadržaj

PRVO POGLAVLJE	
Gospodin Bobo traži ženu a pronalazi partnera	• 11
DRUGO POGLAVLJE	
Prividenja nezavisnog zastupnika	• 25
TREĆE POGLAVLJE	
Osveta prevarenih mrtvaca	• 41
ČETVRTO POGLAVLJE	
Gospodin Milan između gornjeg i donjeg svijeta	• 57
PETO POGLAVLJE	
Gospodin Bobo dobiva prijedlog koji ne može odbiti	• 69
ŠESTO POGLAVLJE	
Nepogoda u Pučkoj stranci	• 84
SEDMO POGLAVLJE	
Posada "Titanika" naziva leteće sandale	• 100
OSMO POGLAVLJE	
Večera s Mefistom	• 114

DEVETO POGLAVLJE	
Plenum na Tuškancu •	134
DESETO POGLAVLJE	
Agonija i politička ekstaza •	146
JEDANAESTO POGLAVLJE	
Novinar na ratnoj stazi •	157
DVANAESTO POGLAVLJE	
Na tragu zlatne kokoši •	172
TRINAESTO POGLAVLJE	
Gospodin Bobo pruža ekspertne usluge •	188
ČETRNAESTO POGLAVLJE	
Munjeviti pohod u Sesvete •	204
PETNAESTO POGLAVLJE	
Marić se vozi u gepeku •	220
ŠESNAESTO POGLAVLJE	
Gospodin Milan doživljava epifaniju •	238
SEDAMNAESTO POGLAVLJE	
Ljubav i merkantilizam •	254
OSAMNAESTO POGLAVLJE	
Munja pogađa dvaput •	270
DEVETNAESTO POGLAVLJE	
Marić ustaje iz mrtvih •	284
DVADESETO POGLAVLJE	
Machiavelli u "Okrugljaku" •	296
EPILOG	
Povratak na Itaku •	308

HRVATSKI BOG MERKUR

PRVO POGLAVLJE

GOSPODIN BOBO TRAŽI ŽENU, A PRONALAZI PARTNERA

Gospoda Baloković, ugledna dama iz boljeg gradskog društva s adresom na Gornjem Prekrižju upustila se u povjerljiv razgovor sa svojom šulkolegicom, gospodom Violom, koja se poslije božićnih i novogodišnjih praznika vratila iz Amerike. Za blagdane bila je sama u svom prelijepom stanu na njujorškom Upper East Sideu. Prije desetak godina ostala je bez muža. On je od nje bio mnogo stariji, a njihova kći s kojom nije u posebno dobrim odnosima, živi u Kaliforniji. Čuju se telefonom, ali svaka ostaje na svojoj obali kontinenta. Zatim gospoda Viola leti u Zagreb, po predvidlji-

vom rasporedu transatlantskih ptica-selica, a taj migracijski ritual pridaje određen smisao njezinoj egzistenciji. Gospođa Baloković potajno je promatrala nekog muškarca za obližnjim stolom u kavani hotela Esplanade pa je na nj skrenula pažnju svojoj dugogodišnjoj prijateljici s kojom je pohađala Klasičnu gimnaziju i rekla:

– Pogledaj, Viola, to je gospodin Bobo o kojemu smo neki dan razgovarale. Čini se da nekoga iščekuje!

Gospodin Bobo zaista se osvrtao, rastreseno listao primjerak "Daily Telegrapha" što se umnožava za goste te odsutno dolijevao mlijeko u čaj iz lijepog, jednostavnog srebrnog lončića za mlijeko što kao da je zaostao iz razdoblja jazza, prikladan za salon Orient Expressa ili za jedan provincijski Grand Hotel iz onih godina kad je ovo svratište, puno starije od servisa za čaj, steklo besprijekornu reputaciju pa je i sad privlačilo goste poput toga uglednog gospodina od četrdeset i pet ili pedeset godina, koji je privlačio pažnju dviju prijateljica. Izrazito njegovan, ali ne osobito mladolik, sijed i ošišan poput oficira, gospodin Bobo žmirkao je kratkovidno, kao da mu nedostaju naočale. No, tome liku bolje bi pristajao cviker ili neka slična starinska naprava za poboljšanje vida nego moderne Alain Mikli naočale, kakve nose bečki odvjetnici otprilike sličnoga društvenog položaja kad žele pokazati da su u trendu i da ih još nije pregazilo vrijeme. Gospodin Bobo bio je odjeven u zagasito sivo odijelo od pamučne tkanine kakvo muškarci u višim ešalonima plutokracije nose na posao. Fino, šivano po mjeri i to prije u modelarnici Ermenegilda Zegna kod Venecije nego negdje na Saville Rowu. Odavalo je da je gospodin Bobo veoma bogat, poslovno uspješan muškarac srednjih godina, možda malo osamljen i uronjen isključivo u muške svjetove, kad se ni poslijepodne ne odijeva u casual,

nego u poslovnu mondu, u jedno od četrdeset i osam podjednakih odijela što više u njegovom ordiniranom ormaru. Godinama je udovac, što je gospođa Baloković već prenijela svojoj prijateljici iz srednje škole, kad su prije nekoliko dana komentirale ljude iz zagrebačkog društva koji bi se mogli uvrstiti u kategoriju "dobrih partija". Pritom su zalazile u najveće pojedinosti i baratale nepojmljivo intimnim podacima, budući da upućenima u život i odnose u agrarnom višem društvu ne može ništa promaći. Ono se, uostalom, sastoji od samo nekoliko desetaka obitelji s novcem, te s društvenim položajem, što za razliku od novca nije stečen jučer. Gospodin Bobo zaista se ne smije ubrojiti među vulgarne skorosteke koji su se namnožili u proteklom ratu pa postali utjecajni na poslovnoj sceni. Njegov djed po majci, objasnila je gospođa Baloković, jedan je od posljednjih hrvatskih banova u Austro-Ugarskoj Carevini. Tvrtka koju gospodin Bobo posjeduje bavi se diskretnim i veoma lukrativnim aranžmanima kod reosiguranja, a utemeljena je na tradiciji obiteljske odvjetničke kancelarije još iz 19. stoljeća. Jedino je novac nov. Gospodin Bobo, kao i svi ostali, stekao ga je u privatizaciji. Kuću na Tuškancu, doduše, naslijedio je, samo što je to bila obična prostrana dvokatnica s vrtom uz cestu i tek poslije preuređenja postala je vila dostojna ovakvog oligarha. Budući da mu je žena umrla, a kći odrasla i zauzela odgovarajući položaj u poduzeću pa već ima i svoju obitelj, gospodin Bobo mogao bi, doista, biti prikladan bračni materijal za neku pametnu ženu koja zna postupati s muškarcima njegova soja, napomenula je gospođa Baloković. To, zapravo, uopće nije teško iako se poizdalje čini veoma zahtjevnim. Ali, on je u biti jednostavan, strogo odgojen momak srednjih godina, ustaljenih navika i dobrog zdravlja. Ima puno vlastitih interesa kojima se

predaje s tek nešto manje dječaćkog entuzijazma nego ranije dok je vodio uredan familijarni život, prikladno opremljen suprugom koju je upoznao na fakultetu kao kćer svoga sveučilišnog profesora. Studirala je na istoj godini i zatim postala asistentica na katedri očeva kolege, dok je gospodin Bobo kao profesorov najbolji učenik, ostao kod njega pa se oženio nasljednicom staroga gospodina. To je u Zagrebu sasvim uobičajena stvar, čak i u ovo novo doba. Gospođa Baloković znala je još mnogo pojedinosti o gospodinu Bobi.

Ljetni odmor gospodin Bobo provodi na svojoj jedrilici Ida IV, krštenoj kćerinim imenom, natjecateljskom brodu od grafita koji je kupio od propaloga talijanskog milijunaša. Na Novu godinu obvezno prisustvuje bečkom Opern-balu, na poziv svojih austrijskih partnera pa je jedan od rijetkih ljudi u gradu koji posjeduje frak, cilindar i džepni sat bez poklopca, obvezni *accessoire* kakav se nosi umjesto poklopljenog koji ide uz smoking, distinkcija već zanemarena i među mnogim domaćinima bečkog svečanog događaja.

Gospodin Bobo uredno vježba, pliva u bazenu svoje vile, nije izbirljiv u jelu pa mu domaćica kuha po tradicionalnim receptima građanske i zagorske kuhinje. Ne puši, ne pije preko mjere i nije postao pomodar, japijevski *connoisseur*, nego kupuje iz manjih kutjevačkih podruma, bijelo i crno u rinfuzi. Najčešće mu služe špricer, dok u svakoj prilici koja to dopušta otvara Dom Perignon. Otprilike jednom tjedno on posjećuje mladu prijateljicu koja je ranije radila kao pripravnica u njegovu uredu, ali ju je zbog osjećaja za red i pristojnost premjestio kod prijatelja – ima poslove gotovo sa svakim u gradu – te joj je istodobno kupio veoma lijep, moderno namješten stan u samom donjogradskom centru. No, ne pretvara se da su u sentimentalnoj vezi, što silno otežava njihov

odnos. Tretira je kao blisku prijateljicu, ponekad kao dijete, a često kao prijatelja pa pokušava s njom podijeliti cinične šale koje se prepričavaju među ljudima iz viših poslovnih i političkih sfera, što nju uopće ne zanima. U toj neromantičnoj vezi postala je depresivna, nesigurna, pa je usporedno započela aferu s mladim, visokim prodavačem u dućanu Dolce e Gabbana duge, gelirane kose koji izgleda kao profesionalni plesač flamenka. Poslije tih uzbudljivih susreta i eksplozivnih seksualnih sudara, ona pada u još dublju depresiju pa već pomišlja da se ozbiljno prihvati pića. Gospodin Bobo o tome svemu nema pojma. I da mu kažu, ne bi povjerovao kako nije dobrodošao kad se početkom vikenda, s osmijehom na licu, pojavi na njenim vratima, obavezno s ukusnim buketom koji daje složiti kod gospodina Štefinca, staroga kazališnog florista s cvjećarnicom na Zrinjevcu. No, kako gospodin Bobo nema političkih ambicija ni hobi koji bi ga tako obuzeo da izgara, u posljednje vrijeme osjetio je da ga zahvaća *spleen* srednje dobi, što je gospođa Baloković precizno rekognoscirala s nepogrešivim instinktom promatračice društvenih prilika ovog malenog grada. To je prenijela svojoj prijateljici Violi koja, naravno, nema nikakve planove i, zapravo, nije u potrazi, ali još nije odlučila posve zatvoriti vrata mogućnosti da ponovo podijeli život s nekim prikladnim čovjekom. Njen posljednji muž bio je fabulozno bogat pa je naslijedila silan novac iako je kapital, razumije se, otišao njegovoj djeci iz prethodnih brakova. Gospođa Viola, dakle, nije u potrazi, ali ima otvorene oči. Toga zimskog predvečerja sa svojom je prijateljicom, gospođom Baloković, zato podijelila nekoliko trenutaka usredotočene ljubopitljivosti na mali misterij neočekivane pojave gospodina Bobe u kavani hotela, gdje je očito nekoga iščekivao. Poslovne sastanke, razumije se, on odr-

žava u svom uredu uređenom u donjogradskoj palači koju je kupio cijelu, radi špekulacije s nekretninama, a privatne u restoranima, gdje bi ga vozač, uostalom, dovezao točno na vrijeme. Ovakvi ljudi obično ne gube vrijeme po hotelskim lobijima. Predvidljivi gospodin Bobo našao se, znači, u jednoj za nj prilično neobičnoj socijalnoj situaciji.

U separeu hotelske kavane sjedile su neke mlade gospođe, mršave kao hijene, okružene brojnom sitnom djecom. Kad bi ustale, vidjelo se da nesigurno stoje na enormno visokim platformama, krhke kao triješće, no s velikim, napumpanim grudima, koje su se malo izvjesile pa više nisu izgledale kao nogometne lopte, nego kao kokosovi orasi u plastičnoj vrećici iz samoposluživanja. Razmažena dječica trčala su naokolo – trofejni potomci trofejnih žena, koje se tu okupljaju kao ugrožena divljač na pojilima afričke savane u doba suše... Njihovi muževi, naime, propali su u trgovini nekretninama, ali to nisu spremni nikome priznati pa ni samima sebi. Hodaju po predvorju hotela odjeveni u izlizane traperice i tijesne džempere pastelnih boja, s torbicom-pedericom u jednoj i golemom zlatnom hrgom od sata na drugoj ruci pa se povjeravaju svom mobitelu. Neobuzdana dječica idu im na živce, kao i te izmršavjele žene – ekonomska situacija toliko je neprijazna, da stvarnost više ne izgleda uzbudljivo čak ni na kokainu. Njihov nemir reflektira se na licima onih izglednijih žena koje su poljubile peglu: nije to više bilo najsretnije pleme u tranzicijskoj savani...

Gospodin Bobo nije im svima, međutim, poklanjao nikakvu pažnju. Misterij njegova poslijepodnevnog posjeta kavani hotela Esplanade, uostalom, brzo se razjasnio. Gospodin Bobo čekao je jednu ženu. Pojavila se visoka, vitka plavuša pepeljaste kose počesljane na razdjeljak izvučene u blijede

pramenove. Odjevena u usku suknju i veoma elegantne, skupocjene čizme Christian Laboutin, blijedog, prozračnog tena, privlačila je pažnju finim crtama lica a njena bi pojava zaustavila razgovor u svakom javnom prostoru koji bi bio manje pust od oaze Esplanadine kavane. Dvije prijateljice koje su promatrale gospodina Bobu studiozno su zadržale pogled na svojim šalicama za kavu, ali registrirale su njezinu prisutnost. Gospodin Bobo je ustao, izljubio se prijateljski s tom ženom pa su sjeli i upustili se u povjerljiv razgovor.

– Izvrsno izgledaš, Hana – reče on – nitko ti ne bi dao... koliko? Četrdeset i dvije godine, zaista, s tvojim izgledom, godine uopće nisu važne!

– Naravno da jesu – reče ona – ali u tom smislu što rade za mene; više me nitko ne može smatrati bezveznom fufom...

– Nisi ti nikad bila fufa, sjećam se da si s dvadeset i pet ili dvadeset i šest bila podjednako neustrašiva, sila od ženske, a ja sam te se, u svakom slučaju, prilično prilojavao!

– Možda ne dovoljno – reče ona opušteno, sa samouvjerenim osmijehom, ne skrivajući da ga podsjeća na njihovu kratku avanturu što je prošla bez posljedica koje bi opterećivale potonje dugotrajno savezništvo. U to doba ona je bila prilično frenetična i mislila je da se još mora dokazati na mnogim područjima. Bezumno je naokolo jurila u sportskom dvosjedu, mijenjala muškarce i poslove te tražila ulaz u sfere moći, kojima je težila s prirodnim elanom svog neusporedivog vitalizma. Ništa u njezinoj društvenoj poziciji nije upućivalo na takve neutažive ambicije – roditelji su joj bili tehnička inteligencija, socijalistička srednja klasa, brat neki tupadžija koji je završio kao loš liječnik. Gospodin Bobo bio je u toj fazi pak posve nesiguran, nerealiziran tip uredne karijere, no zasjenjen autoritativnom figurom oca, koji je tada